

POWIATOWY URZĄD PRACY W KOŚCIANIE

ul. Ks. Prymasa Wyszyńskiego 8, 64-000 Kościan

tel. /fax (65) 512-10-55, (65) 512-14-40

e-mail: poks@praca.gov.pl strona internetowa: <http://koscian.praca.gov.pl>

SPIS TREŚCI:

WSTĘP.....	3
I. ANALIZA OGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY.....	7
II. RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.....	16
III. ANALIZA UMIEJĘTNOŚCI I UPRAWNIENÍ.....	21
IV. ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO.....	28
IV.1. Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych.....	28
SPIS TABEL.....	38
SPIS WYKRESÓW.....	39

WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych powinien być kluczowym narzędziem wykorzystywanym przy planowaniu działań prowadzących do osiągnięcia równowagi na lokalnym rynku pracy. Zakłada się bowiem, że powinien on być źródłem danych zarówno o poziomie popytu, jak i podaży na rynku pracy. Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 z późn. zm., art. 8, ust. 1 pkt 3 i art. 9, ust. 1 pkt 9) opracowanie badań i analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych umożliwia pozyskanie istotnych informacji odnośnie struktury bezrobocia, czy potrzeb kadrowych pracodawców. Ponadto, monitoring powinien służyć koordynacji szkoleń bezrobotnych oraz stanowić podstawę do kształtowania oferty edukacyjnej (ze szczególnym uwzględnieniem szkół zawodowych). W związku z tym, aby zapewnić wsparcie powiatowym oraz wojewódzkim urzędом pracy, opracowano szczegółowe zalecenia metodyczne dotyczące prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Raport został stworzony w oparciu o zalecenia metodyczne przygotowane w ramach projektu „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy” przez Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych w Łodzi.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, w głównej mierze, bazuje na danych gromadzonych w systemie Syriusz – o liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, zgłoszonych wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej oraz na danych odnośnie ofert pracy podmiotów publicznych oraz tych publikowanych w Internecie. Analizę wzbogacano poprzez wykorzystanie danych Systemu Informacji Oświatowej MEN, badań Głównego Urzędu Statystycznego (BAEL, badanie popytu na pracę), czy też danych uzyskanych ze źródeł pierwotnych w ramach badań kwestionariuszowych.

Zakres tematyczny monitoringu dotyczy zarówno zawodów i specjalności określonych w Klasyfikacji Zawodów i Specjalności dla potrzeb rynku pracy, jak i umiejętności i uprawnień posiadanych przez bezrobotnych oraz tych najbardziej pożądanych przez pracodawców.

Cele monitoringu

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo- kwalifikacyjnej na powiatowym, wojewódzkim i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo- kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, wojewódzkim i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy,

- korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnych rynkach pracy,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych w celu aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych, aby umożliwić im powrót na rynek pracy.

Raporty przygotowane przez urząd są ogólnodostępne, gdyż są zamieszczone na stronie internetowej urzędu pod adresem <http://koscian.praca.gov.pl> w zakładce „monitoring zawodów”. Zakłada się jednak, że głównymi użytkownikami informacji zawartych w opracowaniu są:

- powiatowy i wojewódzki urząd pracy,
- Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej,
- lokalne władze oświatowe i dyrekcje szkół ponadgimnazjalnych,
- lokalne organy rządowe i samorządowe,
- instytucje szkoleniowe,
- instytucje i organizacje społeczno-polityczne z terenu powiatu kościańskiego zainteresowane współdziałaniem na rynku pracy.

Poniżej przedstawiono podstawowe pojęcia i definicje, które będą wykorzystywane w niniejszej publikacji.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych – proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków oraz prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawód – zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności (KZiS) definiowany jest jako przynoszący dochód zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Zawód może dzielić się na specjalności.

Umiejętności określono jako zdolność wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu np. obsługa komputera i wykorzystanie Internetu.

Uprawnienia to dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobywane w drodze procesu certyfikacji, dodatkowych szkoleń, egzaminów lub często także po udowodnieniu przebycia wymaganej praktyki.

Kwalifikacje to układ wiedzy, umiejętności i uprawnień przydatnych do realizacji składowych zadań zawodowych.

Jako **lokalny rynek pracy** przyjęto powiatowy rynek pracy.

Oferta pracy to zgłoszenie przez pracodawcę do powiatowego urzędu pracy lub umieszczenie w internetowych serwisach rekrutacyjnych oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, co najmniej jednego wolnego miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w określonym zawodzie lub specjalności w celu znalezienia odpowiedniego pracownika. W niniejszej metodologii przez ofertę pracy rozumie się jedno wolne miejsce pracy lub miejsce aktywizacji zawodowej.

Przez **długotrwale bezrobotnych** należy rozumieć pozostających bez pracy powyżej 12-stu miesięcy od dnia zarejestrowania się.

Bezrobotny absolwent rozumiany jest jako bezrobotny do upływu 12-stu miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły.

Podstawowe zmienne wykorzystywane do budowy mierników w monitoringu:

- $\bar{B}_t^k$ - średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,
 $\bar{O}_t^k$ - średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t,
 B_t^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,
 DB_t^k - liczba długotrwale bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,
 NB_t^k - napływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,
 OB_t^k - odpływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t.

Tabela nr 1. Mierniki stosowane w monitoringu do określenia deficytu bądź nadwyżki.

Nazwa i wzór wskaźnika	Sposób interpretacji
Wskaźnik dostępności oferty pracy	Miernik informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niższa. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów k. Przyjmuje

$B/O_t^k = \frac{\bar{B}_t^k}{\bar{O}_t^k}$	<p>wartości z przedziału $<0, +\infty$).</p> <p>$B/O_t^k = 0$ - brak bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. Dostępność oferty jest bardzo wysoka, a grupa zawodów k jest maksymalnie deficytowa. $B/O_t^k < 1$ - przeciętnie każdy bezrobotny z danej elementarnej grupy ma szansę znaleźć pracę. Liczba dostępnych ofert pracy przewyższa liczbę bezrobotnych w grupie zawodów k.</p> <p>$B/O_t^k > 1$ - dostępność oferty pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów k.</p> <p>Brak wartości - oferty pracy w elementarnej grupie zawodów k nie są dostępne, w rezultacie szansa znalezienia pracy jest zerowa, a cecha k jest maksymalnie nadwyżkowa.</p>
<p>Wskaźnik długotrwałego bezrobocia</p> $WDB_t^k = \frac{DB_t^k}{B_t^k} * 100$	<p>Wartość wskaźnika informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k stanowią długotrwanie bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwanie bezrobotnych w danej grupie zawodów.</p> <p>Przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwanie nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów k jest długotrwanie bezrobotnym).</p>
<p>Wskaźnik płynności bezrobotnych</p> $WPB_t^k = \frac{OB_t^k}{NB_t^k}$	<p>Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.</p> <p>$WPB_t^k < 1$ - napływ przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.</p> <p>$WPB_t^k = 1$ - odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów k nie ulega zmianie.</p> <p>$WPB_t^k > 1$ - odpływ przewyższa napływ, co oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie k.</p> <p>Brak wartości - napływ jest równy zeru.</p>

Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych następuje poprzez nałożenie dodatkowych warunków na wcześniej wyliczone mierniki. W niniejszym opracowaniu zakłada się, iż **zawody deficytowe** charakteryzują się większą liczbą dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwanie bezrobotnych nie przekraczał mediany (Me), a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź był równy) w danym okresie sprawozdawczym. Zawody **maksymalnie deficytowe** wyróżniają się brakiem bezrobotnych, tj. wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero. Przyjęto, że **zawody zrównoważone** odznaczają się zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwanie bezrobotnych nie przekraczał mediany (Me), a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź być równy) w danym okresie sprawozdawczym. Natomiast **zawody nadwyżkowe** odznaczają się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej mediany (Me) oraz niskim odpływem netto (wyższy napływ niż odpływ) bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości (dzielenie przez zero).

Tabela nr 2. Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Zawody	Wskaźnik dostępności oferty pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych
deficytowe	$B/O_t^k < 0,9$	$WDB_t^k < Me$ lub <i>brak wartości</i>	$WP B_t^k > 1$ lub <i>brak wartości</i>
zrównoważone	$0,9 < B/O_t^k < 1,1$	$WDB_t^k < Me$ lub <i>brak wartości</i>	$WP O_t^k > 1$ lub <i>brak wartości</i>
nadwyżkowe	$B/O_t^k > 1,1$ lub <i>brak wartości</i>	$WDB_t^k > Me$	$WP O_t^k < 1$

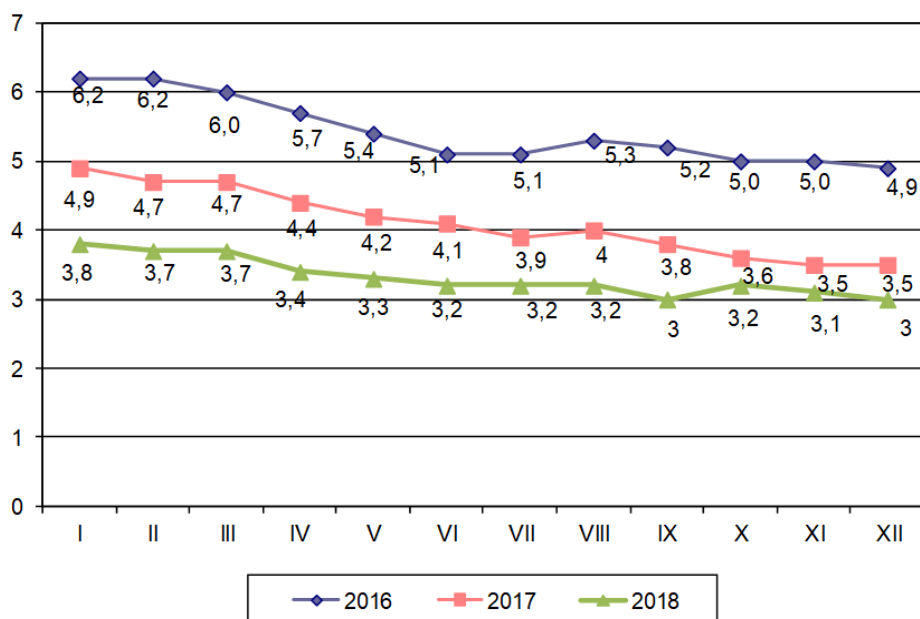
I. ANALIZA OGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY.

Na koniec grudnia 2018 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Kościanie zarejestrowanych było 890 bezrobotnych, w tym 618 kobiet. Na koniec grudnia 2017 roku było to odpowiednio: 1 024 bezrobotnych, w tym 698 kobiet. Nastąpił spadek liczby osób bezrobotnych z terenu powiatu kościańskiego o 134 osoby, w tym o 80 kobiet. Stopa bezrobocia na terenie powiatu kościańskiego wynosiła na koniec grudnia 2018 roku 3 %, na koniec grudnia 2017 roku było to 3,5 %. Nastąpił spadek stopy bezrobocia o 0,5 punktu procentowego. W województwie wielkopolskim w analogicznym okresie stopa bezrobocia spadła o 0,6 punktu procentowego do 3,1 %. W skali całego kraju na koniec grudnia 2018 roku stopa bezrobocia wynosiła 5,8 %, co oznacza spadek o 0,8 pkt procentowego.

Tabela nr 3. Stopa bezrobocia.

	STOPA BEZROBOCIA w %		
	POLSKA	WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE	POWIAT KOŚCIAŃSKI
31.12.2016	8,3	5,0	4,9
31.12.2017	6,6	3,7	3,5
31.12.2018	5,8	3,1	3,0

Analizując wysokość stopy bezrobocia w ostatnich latach na lokalnym rynku pracy w odniesieniu do województwa zauważyć można pozytywną tendencję polegającą na utrzymywaniu się niższej stopy bezrobocia w powiecie kościańskim. Stopa bezrobocia znajduje się na rekordowo niskim poziomie. Wynika to z ożywienia gospodarczego i lepszej koniunktury, czego konsekwencją jest wzrost liczby ofert pracy dostępnych na rynku pracy.

Wykres nr 1. Stopa bezrobocia na terenie powiatu kościańskiego w latach 2016 - 2018.

Struktura bezrobocia według kwalifikacji zawodowych w układzie grup wielkich wskazuje, że najliczniejszą kategorię stanowiły osoby posiadające zawody z grupy „pracownicy usług i sprzedawcy” oraz „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”. Osoby te stanowiły odpowiednio 28,9 % oraz 20,6 % ogółu bezrobotnych. Znaczną populację stanowiły również osoby posiadające kwalifikacje zawodowe właściwe dla grup: „pracownicy wykonujący prace proste” – 12,5 %, „technicy i inny średni personel” – 11,2 %, oraz „specjaliści” – 9,0 %. Odnotowano jednocześnie, że osoby nie posiadające wyuczonego zawodu stanowią 7,3 % ogółu bezrobotnych - 65 osób (poprzednio 69 osób).

Tabela nr 4. Struktura bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych - stan na koniec grudnia w latach 2017 i 2018.

kod grupy	Nazwa grupy wielkiej	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg stanu na koniec roku			
		2017		2018	
		w liczbach	w %	w liczbach	w %
0	bez zawodu	69	6,7	65	7,3
1	przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	3	0,3	3	0,3
2	specjaliści	91	8,9	80	9,0
3	technicy i inny średni personel	109	10,7	100	11,2
4	pracownicy biurowi	38	3,7	41	4,6
5	pracownicy usług i sprzedawcy	298	29,1	257	28,9
6	rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	26	2,5	15	1,7
7	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	205	20,0	183	20,6
8	operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	55	5,4	35	3,9
9	pracownicy wykonujący prace proste	130	12,7	111	12,5
10	siły zbrojne	0	0	0	0
ogółem		1 024	100	890	100

W 2018 r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Kościanie wpłynęły ogółem 2 765 ofert pracy, w tym 389 subsydiowanych. Dla porównania w 2017 r. zarejestrowano ogółem 3 893 oferty co oznacza, iż odnotowano spadek liczby rejestrowanych ofert o 1 128. Struktura pozyskanych ofert pracy według poszukiwanych kwalifikacji zawodowych wskazuje, że zdecydowanie największe zapotrzebowanie pracodawców dotyczy pracowników posiadających kwalifikacje właściwe osobom należącym do wielkich grup zawodowych: „pracownicy wykonujący prace proste” – 821 ofert, „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – 645, „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” – 482 oferty, co stanowiło w sumie 70,5 % ogólnej liczby ofert pracy.

Stosunkowo często za pośrednictwem urzędu pracy pracodawcy poszukiwali pracowników z grupy „pracownicy usług i sprzedawcy” – 314 ofert, tj. 11,4 % (w 2017 r. 10,9 %) oraz „pracownicy biurowi” – 201 ofert tj. 7,3 %. Najmniej ofert pracy skierowanych było do osób sklasyfikowanych w grupie „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” – 10 ofert oraz „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” – 38 ofert. Podobnie jak w poprzednich latach nie było żadnej oferty pracy dla bezrobotnych z grupy „siły zbrojne”.

Tabela nr 5. Oferty pracy wg wielkich grup zawodów.

Lp.	Grupa zawodów	Oferty pracy zgłoszone			
		w 2017 roku		w 2018 roku	
		ogółem	subsydiowane	ogółem	subsydiowane
1.	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	14	2	10	0
2.	Specjaliści	125	43	97	26
3.	Technicy i inny średni personel	260	57	157	61
4.	Pracownicy biurowi	400	79	201	77
5.	Pracownicy usług i sprzedawcy	425	162	314	117
6.	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	42	3	38	3
7.	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	840	92	645	54
8.	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	768	35	482	19
9.	Pracownicy wykonujący prace proste	1 009	29	821	32
10.	Siły zbrojne	0	0	0	0
Ogółem		3 893*	502	2 765*	389

* Wszystkie oferty pracy wykazane w sprawozdaniu MPiPS-01 z uwzględnieniem ofert subsydiowanych.

Analiza struktury bezrobotnych według wielkich grup zawodowych charakteryzuje tylko ogólne tendencje natomiast szczegółowym źródłem informacji monitoringu jest charakterystyka bezrobotnych i ofert pracy na poziomie zawodów.

W tabeli nr 6 przedstawiono zestawienie 15 zawodów, w których zgłoszono największe zapotrzebowanie na pracowników w 2018 roku (powyżej 36 stanowisk pracy w zawodzie) z liczbą bezrobotnych zarejestrowanych w prezentowanych zawodach w analogicznym okresie. Zawody zostały uszeregowane ze względu na liczbę ofert pracy zgłoszonych do urzędu pracy ogółem w 2018 roku.

Tabela nr 6. Zawody, w których zgłaszano największe zapotrzebowanie na pracowników w 2018 roku.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Miejsca pracy zgłoszone w 2018 roku	Napływ bezrobotnych w 2018 roku
932911	Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	270	55
816028	Operator urządzeń do przetwórstwa mięsa	200	3
933304	Robotnik magazynowy	126	31
932101	Pakowacz ręczny	116	14
522301	Sprzedawca*	104	270
721204	Spawacz	83	3
921402	Pomocniczy robotnik szklarniowy	83	6
832202	Kierowca samochodu dostawczego	64	5
432103	Magazynier	63	12
931301	Pomocniczy robotnik budowlany	58	22
722204	Ślusarz*	45	57
722290	Pozostali ślusarze i pokrewni	39	5
515303	Robotnik gospodarczy	38	18
523002	Kasjer handlowy	37	2
961302	Robotnik placowy	37	12
ogółem		1 363	515

Z ofert wskazanych w powyższej tabeli tylko 1,1 % stanowiły oferty subsydiowane. Najwięcej ofert subsydiowanych dotyczyło zawodów: sprzedawca - 32, robotnik gospodarczy – 28, pomocniczy robotnik budowlany -14 ofert.

Tabela nr 7. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych według stanu na koniec 2018 roku jest największa.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	158
5120	Kucharze	41
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	40
7222	Ślusarze i pokrewni	30
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	25
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	23
4110	Pracownicy obsługi biurowej	19
5141	Fryzjerzy	18
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	17
7112	Murarze i pokrewni	14
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	11
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	10
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	10
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	10
2631	Ekonomiści	9
3115	Technicy mechanicy	9
3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	9
7131	Malarze budowlani i pokrewni	9
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	9

Jak wynika ze szczegółowej analizy niektóre spośród zawodów posiadają znacznie wyższy wskaźnik udziału w ogólnej liczbie zarejestrowanych niż poszczególne duże grupy zawodów. Do zawodów (kod sześciocyfrowy) wyróżniających się pod względem liczby zarejestrowanych bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie według stanu na dzień 31.12.2018 roku należały:

- sprzedawca – 16,1 % ogółu bezrobotnych (143 osoby);
- kucharz – 4,7 ogółu bezrobotnych (42 osoby);
- ślusarz – 3,3 % ogółu bezrobotnych (29 osób);
- pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym – 3,3 % ogółu bezrobotnych (29 osób);
- krawiec – 2,8 % ogółu bezrobotnych (25 osób);
- technik ekonomista – 2,0 % ogółu bezrobotnych (18 osób);
- pozostali pracownicy obsługi biurowej – 1,8 % ogółu bezrobotnych (16 osób);
- fryzjer – 1,8 % ogółu bezrobotnych (16 osób);

- cukiernik - 1,6 % ogółu bezrobotnych (14 osób);
- murarz - 1,2 % ogółu bezrobotnych (11 osób);
- technik handlowiec – 1,1 % ogółu bezrobotnych (10 osób).

Wskaźniki pozostałych elementarnych grup zawodów, według stanu na dzień 31.12.2018 roku, wynoszą 1 % i mniej ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Tabela nr 8. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia był najwyższy w 2018 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1349	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	
2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	
2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	
2635	Specjaliści do spraw społecznych	
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	
3141	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	
3220	Dietetycy i żywieniowcy	
3323	Zaopatrzeniowcy	
3431	Fotografowie	
4224	Recepcjoniści hotelowi	
5132	Barmani	
7121	Dekarze	
7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	
7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	

Im wyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia, tym wyższy odsetek stanowią osoby bezrobotne w elementarnej grupie zawodów. Wartość 100 oznacza, iż każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów jest długotrwale bezrobotnym. Z powyższej tabeli wynika, iż na koniec 2018 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu

Pracy w Kościanie występowało 19 elementarnych grup zawodów, w ramach których wszyscy zarejestrowani bezrobotni figurowali w ewidencji łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

Tabela nr 9. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najwyższy w 2018 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	3,00
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	3,00
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	3,00
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	3,00
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	2,00
2144	Inżynierowie mechanicy	2,00
2521	Projektanci i administratorzy baz danych	2,00
3214	Technicy medyczni i dentystyczni	2,00
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	2,00
8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	2,00
7121	Dekarze	1,75
2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	1,67
3412	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	1,67
7316	Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	1,67
6111	Rolnicy upraw polowych	1,60

Wskaźnik płynności bezrobotnych większy od wartości 1, tak jak w tabeli nr 9 oznacza, iż odpływ bezrobotnych w danej grupie przewyższa napływ. Elementarną grupą zawodową o najwyższym wskaźniku jest grupa hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych. Wskaźnik o wartości mniejszej niż 1 oznacza, iż w analizowanym okresie z ewidencji wyłączono mniej osób w danej grupie, niż do niej włączono.

Tabela nr 10. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najniższy w 2018 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
2294	Audiofonolodzy i logopedzi	
2642	Dziennikarze	
3113	Technicy elektrycy	
3118	Kreślarze	
3212	Technicy analityki medycznej	
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	
4415	Pracownicy działów kadr	
5246	Wydawcy posiłków	
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	
7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	
7413	Monterzy linii elektrycznych	
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	
8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	

Wskaźnik płynności bezrobotnych w przypadku grup wykazanych w tabeli nr 10 oznacza, że w analizowanym okresie zarejestrowano taką samą liczbę bezrobotnych jaką włączono do ewidencji.

Tabela nr 11. Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy w 2018 roku.

Nazwa wielkiej grupy zawodów	Oferty pracy*		
	CBOP (PUP, OHP, EURES)	Internet	Razem
ogółem	2 867	641	3 508
przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	10	58	68
specjaliści	96	150	246
technicy i inny średni personel	155	101	256
pracownicy biurowi	491	72	563
pracownicy usług i sprzedawcy	379	199	578
rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	26	0	26
robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	608	12	620
operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	266	33	299
pracownicy wykonujący prace proste	836	16	852
wskaźnik struktury według źródeł w %			
przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	14,71%	85,29%	100%
specjaliści	39,02%	60,98%	100%
technicy i inny średni personel	60,55%	39,45%	100%
pracownicy biurowi	87,21%	12,79%	100%
pracownicy usług i sprzedawcy	65,57%	34,43%	100%
rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	100,00%	0,00%	100%
robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	98,06%	1,94%	100%
operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	88,96%	11,04%	100%
pracownicy wykonujący prace proste	98,12%	1,88%	100%
wskaźnik struktury wg grup w poszczególnych źródłach w %			Wskaźnik zróżnicowania (PUP/Internet)
ogółem	100	100	
przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,35%	9,05%	0,04
specjaliści	3,35%	23,40%	0,14
technicy i inny średni personel	5,41%	15,76%	0,34
pracownicy biurowi	17,13%	11,23%	1,52
pracownicy usług i sprzedawcy	13,22%	31,05%	0,43
rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,91%	0,00%	
robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	21,21%	1,87%	11,33
operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	9,28%	5,15%	1,80
pracownicy wykonujący prace proste	29,16%	2,50%	11,68

*oferty pracy bez ofert subsydiowanych

Wskaźnik niedopasowania wskazuje jakie oferty pracy nie są zgłaszane do urzędu pracy. Jeśli jest mniejszy niż 1 oznacza, że pracodawcy częściej oferują pracę w tych zawodach za pośrednictwem portali internetowych, a gdy wynosi więcej niż jeden oznacza, że pracodawcy częściej oferują pracę w danej grupie zawodów za pośrednictwem PUP. W powyższej tabeli w kolumnie 2 nie uwzględniono ofert pracy subsydiowanych zgłoszonych do PUP w 2018 roku. Analizując wskaźnik struktury ofert wg źródła ich pochodzenia należy stwierdzić, iż niemal we wszystkich grupach zawodowych większość ofert pochodziła z Centralnej Bazy Ofert Pracy. Tylko w przypadku grup „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” oraz „specjaliści” odsetek ofert z Internetu był wyższy i wyniósł odpowiednio 85,29 % i 60,98 %. Duży odsetek dotyczył też ofert z grupy „technicy i inny średni personel”. W przypadku grupy „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” wszystkie oferty pochodziły z CBOP.

Oferty pracy z CBOP były skierowane przede wszystkim do osób należących do jednej z czterech grup: „pracownicy wykonujący prace proste” – 29,16 %, „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – 21,21 %, „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” – 9,28 %, „pracownicy usług i sprzedawcy” – 13,22 % oraz pracownicy biurowi – 17,13 %. Poprzez ogłoszenia zamieszczane w Internecie pracodawcy szukali najczęściej osób z grup: „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” – 31,05 %, „specjaliści” – 23,40 %, „technicy i inny średni personel” – 15,76 %, oraz „pracownicy biurowi” – 11,23 %.

II. RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.

Wśród elementarnych grup zawodów deficytowych w 2018 roku można wyodrębnić grupę lekarzy weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji jako jedyną, w której wszystkie dostępne w bazie CBOP oferty pracy były ofertami subsydiowanymi. W przypadku grupy elementarnej oznaczonej kodem 7129 – robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani 21,43 % ofert było ofertami subsydiowanymi, operatorzy maszyn do szycia – 12,5 %, robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe – 10,71 %. W przypadku pozostałych grup zawodów odsetek ofert subsydiowanych wyniósł mniej niż 4 %. Analizując dane zawarte w tabeli nr 12, uwagę zwraca, iż wśród zawodów deficytowych mamy zawody, w których zarejestrowane są osoby bezrobotne długotrwale. Dla grupy robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 33,33 %. Co trzeci bezrobotny należący do wskazanej grupy zawodów figurował w ewidencji łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych, pomimo obecności na rynku ofert skierowanych dla tych grup zawodów. Świadczyć to może np. o problemie dezaktualizacji uprawnień spowodowanym zbyt długą przerwą w zatrudnieniu lub brakiem zainteresowania podjęciem pracy w wyuczonym/posiadanym zawodzie. Największą średniomiesięczną liczbą dostępnych ofert pracy Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie dysponował dla spawaczy i pokrewnych – 26,58 oraz operatorów sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych – 11,58%.

Tabela nr 12. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2018 roku.

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP(%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0,17	7,25	0,02		1,00	0,00	0,00
7212	Spawacze i pokrewni	0,83	26,58	0,03	0,00	1,00	2,53	0,00
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	0,42	11,58	0,04		1,50	3,23	0,00
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0,17	2,58	0,06		1,00	0,00	0,00
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0,08	1,08	0,08		1,00	100,00	100,00
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	0,67	6,33	0,11	0,00	1,00	10,71	0,00
2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	0,17	1,25	0,13		1,00		0,00
7123	Tynkarze i pokrewni	0,42	2,42	0,17		1,00	0,00	0,00
2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	0,83	4,67	0,18		1,50	0,00	0,00
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	0,08	0,25	0,33			0,00	0,00
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	1,00	2,92	0,34		3,00	0,00	0,00

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP(%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	3,50	10,17	0,34	33,33	1,50	0,00	0,00
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	0,42	1,08	0,38			0,00	0,00
8153	Operatorzy maszyn do szycia	0,75	1,67	0,45	0,00	1,00	12,50	0,00
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	0,92	1,75	0,52		1,33	0,00	0,00
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1,67	3,17	0,53	0,00	1,00	21,43	0,00
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	7,50	11,50	0,65	0,00	1,03	0,00	0,00
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	0,17	0,25	0,67		1,00	0,00	0,00
7125	Szklarze	0,75	1,00	0,75		1,00	0,00	0,00
6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	1,17	1,42	0,82		3,00	0,00	0,00

Tabela nr 13. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2018 roku.

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	4,58	0,08	55,00	60,00	0,75	100,00	100,00
3144	Technicy technologii żywności	5,17	0,17	31,00	50,00	0,86	0,00	0,00
3114	Technicy elektronicy i pokrewni	1,42	0,08	17,00	50,00	0,50	0,00	0,00
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	1,00	0,08	12,00	100,00	0,50	0,00	0,00
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	2,00	0,17	12,00	50,00	0,67	0,00	0,00
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	0,92	0,08	11,00	50,00	0,00	100,00	100,00
5120	Kucharze	38,08	3,58	10,63	39,02	0,93	63,16	5,26
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	26,25	2,67	9,84	43,48	0,98	25,00	0,00
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	8,75	1,25	7,00	37,50	0,80	33,33	0,00
9412	Pomoce kuchenne	4,75	0,92	5,18	40,00	0,88	72,73	0,00
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	4,42	1,67	2,65	75,00	0,60	0,00	0,00
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	9,17	5,50	1,67	60,00	0,91	3,33	3,33

Wśród elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2018 roku sklasyfikowano 12 grup zawodów. W przypadku dwóch grup: pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani oraz konstruktorzy i krojczowie odzieży wszystkie oferty pracy stanowiły oferty subsydiowane, były to jednocześnie miejsca aktywizacji zawodowej. Wysoki odsetek ofert subsydiowanych dotyczył również takich grup zawodów jak: pomoce kuchenne – 72,73 % oraz kucharze – 63,16 %. Charakterystyczny dla wszystkich grup zawodów nadwyżkowych jest wysoki wskaźnik długotrwałego bezrobocia, który wyniósł od 37,5 % do 100 % w przypadku zawodu nauczyciela szkół specjalnych, oraz niewielka średniomiesięczna liczba ofert pracy. Średniomiesięczna liczba bezrobotnych zdecydowanie przewyższa średniomiesięczną liczbę dostępnych ofert pracy.

Tabela nr 14. Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2018 roku.

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średnio miesięczna liczba bezrobotnych	Średnio miesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
2619	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	1,17	1,17	1,00	0,00	0,00
3240	Technicy weterynarii	0,08	0,08	1,00	100,00	100,00
8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,25	0,25	1,00	0,00	0,00
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	0,08	0,08	1,00	0,00	0,00
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	6,08	6,08	1,00	0,00	0,00
4120	Sekretarki (ogólne)	1,67	1,58	1,05	42,86	42,86
7115	Cieśle i stolarze budowlani	1,33	1,25	1,07	20,00	0,00

W elementarnych grupach zawodów wskazanych w powyższej tabeli w 2018 roku wystąpiła równowaga pomiędzy średniomiesięczną liczbą bezrobotnych, a średniomiesięczną liczbą dostępnych ofert pracy. W przypadku grupy elementarnej oznaczonej kodem 3240 wszystkie oferty pracy były ofertami subsydiowanymi.

III. ANALIZA UMIEJĘTNOŚCI I UPRAWNIEŃ.

Kolejnym etapem monitoringu jest analiza umiejętności i uprawnień na rynku pracy zarówno od strony popytowej jak i podażowej. Przedstawiono w niej dane na temat uprawnień, które najczęściej są posiadane przez osoby bezrobotne oraz dane na temat umiejętności i uprawnień wymaganych przez pracodawców w ofertach pracy.

Zestawienie popytu i podaży na umiejętności i uprawnienia w podziale na wielkie grupy zawodów, umożliwi odpowiedź na pytanie, czy cechy posiadane przez osoby bezrobotne w danych grupach zawodów są poszukiwane przez pracodawców w ofertach pracy. Jeśli większość umiejętności i uprawnień najczęściej posiadanych przez bezrobotnych pokrywa się z tymi, które są poszukiwane przez pracodawców - występują po popytowej stronie rynku pracy - to można wysunąć wniosek o równowadze na rynku pracy w tym zakresie. Kiedy jednak umiejętności i uprawnienia poszukiwane przez pracodawców w ofertach pracy są zupełnie inne, od tych posiadanych przez bezrobotnych w danej grupie zawodów, to można wysunąć wniosek o niedopasowaniu struktury kwalifikacyjno - zawodowej na badanym rynku pracy.

Tabela nr 15. Oferty pracy wg umiejętności i uprawnień w 2018 roku w wielkiej grupie zawodów - „kierownicy”.

Wielka grupa zawodów	STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
	Umiejętności i uprawnienia wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%) *
Kierownicy	Znajomość języka angielskiego	40,00%
	Umiejętności handlowe	10,00%
	Znajomość obsługi komputera	10,00%
	Prawo jazdy kat B	10,00%
	Umiejętność pracy z klientami	10,00%

* Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana umiejętność lub uprawnienie jest wymagane do całkowitego napływu w ramach danej grupy zawodów (PUP+BIP+Internet).

W wielkiej grupie zawodów „kierownicy” wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2018 roku, najczęściej posiadaną umiejętnością jest prawo jazdy kat. B (100,00%) oraz biegła znajomość obsługi komputera (66,67%).

Tabela nr 16. Oferty pracy wg umiejętności i uprawnień w 2018 roku w wielkiej grupie zawodów - „specjaliści”.

Wielka grupa zawodów	STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
	Umiejętności i uprawnienia wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%) *
Specjaliści	Biegła obsługa komputera z obsługą internetu	11,34%
	Prawo jazdy kat. B	10,31%
	Obsługa komputera	8,24%
	Znajomość języka angielskiego - dobra	7,22%
	Znajomość języka arabskiego - biegła	5,15%
	Umiejętność pracy w zespole	5,15%
	Umiejętność obsługi programów graficznych	3,09%
	Obsługa programu MS Office	3,09%
	Obsługa programu Corel Draw	3,09%
	Prawo jazdy AB	3,09%
	Znajomość zagadnień kadrowo - płacowych	3,09%
	Znajomość języka niemieckiego - dobra	3,09%
	Znajomość języka niemieckiego - biegła	3,09%
	Znajomość obsługi programu -PŁATNIK	2,07%
Umiejętność obsługi urządzeń biurowych	2,07%	

*Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana umiejętność lub uprawnienie jest wymagane do całkowitego napływu w ramach danej grupy zawodów (PUP+BIP+Internet).

Wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2018 roku w wielkiej grupie zawodów „specjaliści” najczęściej wystąpiły takie umiejętności i uprawnienia jak prawo jazdy kat. B (73,75%), znajomość zagadnień kadrowo – płacowych (7,50%) oraz umiejętność obsługi programu Ms Office (6,25%). Pracodawcy natomiast poszukują osób z biegłą umiejętnością obsługi komputera i internetu (11,34%) oraz prawem jazdy kat. B (10,31%).

Tabela nr 17. Oferty pracy wg umiejętności i uprawnień w 2018 roku w wielkiej grupie zawodów - „technicy i inny średni personel”.

Wielka grupa zawodów	STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
	Umiejętności i uprawnienia wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%) *
Technicy i inny średni personel	Prawo jazdy kat. B	13,37%
	Obsługa komputera	11,47%
	Znajomość języka angielskiego - dobra	6,37%
	Umiejętność pracy w zespole	5,10%
	Obsługa programu Ms Office	5,10%
	Znajomość języka niemieckiego - dobra	3,19%

	Obsługa programu Płatnik	1,91%
	Znajomość rysunku technicznego	1,91%
	Obsługa programu AUTO CAD	1,28%
	Znajomość komputera z obsługą internetu	1,28%
	Znajomość języka ukraińskiego – dobra	1,28%
	Znajomość języka angielskiego – biegła	1,28%
	Uprawnienia elektroenergetyczne do 1 KV	1,28%
	Umiejętność obsługi urządzeń biurowych	1,28%
	Umiejętność łatwego nawiązywania kontaktów	1,28%

*Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana umiejętność lub uprawnienie jest wymagane do całkowitego napływu w ramach danej grupy zawodów (PUP+BIP+Internet).

Zauważyć można, iż pracodawcy oczekują, w ofertach pracy skierowanych do grupy „technicy i inny średni personel”, posiadanie prawa jazdy kat.B (13,37%) umiejętności obsługi komputera (11,47%), a także dobrej znajomości języka angielskiego (6,37%), wskazywano też na umiejętność pracy w zespole (5,10%). Z kolei wśród osób bezrobotnych najczęściej występującymi umiejętnościami i uprawnieniami są prawo jazdy kat. B (65,00%), obsługa komputera (11,00%) oraz uprawnienia do obsługi wózka widłowego (6,00%).

Tabela nr 18. Oferty pracy wg umiejętności i uprawnień w 2018 roku w wielkiej grupie zawodów - „pracownicy biurowi”.

Wielka grupa zawodów	STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
	Umiejętności i uprawnienia wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%) *
Pracownicy biurowi	Obsługa komputera	16,42%
	Prawo jazdy kat. B	9,45%
	Obsługa programu Corel Draw	7,96%
	Obsługa komputera z obsługą Internetu	5,47%
	Znajomość języka angielskiego – dobra	4,97%
	Uprawnienia na wózek widłowy	4,97%
	Umiejętność pracy w grupie	4,47%
	Obsługa programu SUBIEKT	3,98%
	Książeczka sanitarno-epidemiologiczna	3,48%
	Znajomość języka niemieckiego – dobra	2,48%
	Znajomość języka angielskiego – biegła	2,48%

*Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana umiejętność lub uprawnienie jest wymagane do całkowitego napływu w ramach danej grupy zawodów (PUP+BIP+Internet).

Wśród ofert pracy skierowanych do wielkiej grupy zawodów „pracownicy biurowi” pracodawcy najczęściej wskazywali na konieczność obsługi komputera (16,42%), posiadania prawa jazdy kat. B (9,45%), znajomość obsługi programu Corel Draw (7,96%). Natomiast wśród bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie na koniec 2018 r. najczęściej wystąpiły takie umiejętności i uprawnienia jak posiadanie kursów kosmetycznych (24,39%) , szkoleń z zakresu pierwszego biznesu (14,63%) oraz umiejętności obsługi komputera (12,20%) .

Tabela nr 19. Oferty pracy wg umiejętności i uprawnień w 2018 roku w wielkiej grupie zawodów - „pracownicy usług i sprzedawcy”.

Wielka grupa zawodów	STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
	Umiejętności i uprawnienia wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%) *
Pracownicy usług i sprzedawcy	Dekorator ozdób choinkowych	6,05%
	Umiejętność obsługi kasy fiskalnej	4,77%
	Prawo jazdy kat. B	4,45%
	Znajomość obsługi komputera	3,50%
	Książeczka sanitarno-epidemiologiczna	2,86%
	Znajomość języka angielskiego - dobra	1,59%
	Obsługa komputera z obsługą Internetu	0,95%
	Obsługa programu SUBIEKT	0,95%
	Znajomość języka angielskiego – biegła	0,95%
	Obsługa programu Ms Office	0,63%
	Uprawnienia instruktora nauki jazdy - kat. B	0,63%
	Znajomość języka hinduskiego – biegła	0,63%

*Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana umiejętność lub uprawnienie jest wymagane do całkowitego napływu w ramach danej grupy zawodów (PUP+BIP+Internet)

Zauważyć można, iż pracodawcy oczekują, w ofertach pracy skierowanych do grupy „pracowników usług i sprzedawców”, umiejętności dekorowania ozdób choinkowych (6,05%), znajomości obsługi kasy fiskalnej (4,77%), jak również posiadanie prawo jazdy kategorii B (4,45%). Natomiast osoby bezrobotne w tej grupie najczęściej posiadają prawo jazdy kat. B (45,91%), znajomość obsługi kasy fiskalnej (9,33%) oraz uprawnienia sanitarno-epidemiologiczne (7,39%) .

Tabela nr 20. Oferty pracy wg umiejętności i uprawnień w 2018 roku w wielkiej grupie zawodów - „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy”.

Wielka grupa zawodów	STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
	Umiejętności i uprawnienia wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%) *
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	Prawo jazdy kat. T	7,90%
	Prawo jazdy kat. B	5,26%
	Prawo jazdy kat. B+E	2,63%

*Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana umiejętność lub uprawnienie jest wymagane do całkowitego napływu w ramach danej grupy zawodów (PUP+BIP+Internet).

W ofertach pracy kierowanych do grupy zawodów „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” najczęściej jako pożądane wystąpiły takie umiejętności i uprawnienia, jak prawo jazdy kat. T (7,90%) oraz prawo jazdy kat. B (5,26%). Z kolei wśród bezrobotnych umiejętnością najczęściej występującą jest również posiadanie prawa jazdy kat. B (33,34%).

Tabela nr 21. Oferty pracy wg umiejętności i uprawnień w 2018 roku w wielkiej grupie zawodów - „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”.

Wielka grupa zawodów	STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
	Umiejętności i uprawnienia wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%) *
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	Prawo jazdy kat. C	4,65%
	Prawo jazdy kat. B	2,33%
	Znajomość języka niemieckiego – dobra	2,01%
	Uprawnienia do spawania metodą TIG	1,39%
	Znajomość programu CAD/CAM	1,08%
	Zdolności manualne	1,08%
	Umiejętność pracy w zespole	1,08%
	Umiejętność nakładania powłok ochronnych metodą natrysku pneumatycznego	1,08%

*Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana umiejętność lub uprawnienie jest wymagane do całkowitego napływu w ramach danej grupy zawodów (PUP+BIP+Internet).

Pracodawcy oczekują w ofertach pracy skierowanych do wielkiej grupy zawodów „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” następujących umiejętności i uprawnień: prawo jazdy kat.C (4,65%), prawa jazdy kat. B (2,33%) oraz dobrej znajomości języka niemieckiego (2,01%).

Z kolei umiejętnościami i uprawnieniami najczęściej występującymi wśród osób bezrobotnych jest posiadanie prawa jazdy kat. B (31,15%), uprawnienia do obsługi wózka widłowego (7,11%) oraz uprawnienia spawacza MIG-MAG (3,28%).

Tabela nr 22. Oferty pracy wg umiejętności i uprawnień w 2018 roku w wielkiej grupie zawodów - „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”.

Wielka grupa zawodów	STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
	Umiejętności i uprawnienia wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%) *
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	Prawo jazdy kat. B	12,66%
	Prawo jazdy kat. C	4,57%
	Prawo jazdy kat. C+E	4,57%
	Książeczka sanitarno-epidemiologiczna	4,15%
	Uprawnienia operatora wózka widłowego	3,32%
	Umiejętność pracy w zespole	2,08%
	Świadectwo kwalifikacji	2,08%
	Uprawnienia do przewozu rzeczy	1,87%
	Znajomość języka angielskiego – dobra	1,46%
	Prawo jazdy kat.T	1,46%
	Operator koparko – ładowarki	1,46%
	Operator koparki	1,25%

*Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana umiejętność lub uprawnienie jest wymagane do całkowitego napływu w ramach danej grupy zawodów (PUP+BIP+Internet).

W wielkiej grupie zawodów „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”, zauważyć można, iż wśród ofert pracy pracodawcy wskazali najczęściej na takie umiejętności i uprawnienia jak prawo jazdy kat. B (12,66%), prawo jazdy kat. C oraz prawo jazdy kat. C+E (4,57%). Natomiast wśród osób bezrobotnych najczęściej występującymi umiejętnościami i uprawnieniami było prawo jazdy kat. B (42,85%) uprawnienie do obsługi wózka widłowego (8,57%), posiadanie książeczki sanitarno epidemiologicznej (5,71%), prawo jazdy kat.D (5,71%), prawo jazdy kat. C+E (5,71%), kurs umiejętności poszukiwania pracy (5,71%), kursy kadry-płace (5,71%), a także uprawnienia sanitarno epidemiologiczne (5,71%)

Tabela nr 23. Oferty pracy wg umiejętności i uprawnień w 2018 roku w wielkiej grupie zawodów - „pracownicy wykonujący prace pomocnicze”.

Wielka grupa zawodów	STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
	Umiejętności i uprawnienia wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%) *
Pracownicy wykonujący prace pomocnicze	Prawo jazdy kat. B	0,97%
	Uprawnienia operatora wózka widłowego	0,97%
	Książeczka sanitarno-epidemiologiczna	0,85%
	Podstawowa umiejętność obsługi komputera	0,36%

	Umiejętność pracy na maszynach do obróbki drewna	0,36%
	Umiejętność pracy w zespole	0,24%

*Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana umiejętność lub uprawnienie jest wymagane do całkowitego napływu w ramach danej grupy zawodów (PUP+BIP+Internet).

W wielkiej grupie zawodów „pracownicy wykonujący prace pomocnicze” wśród osób bezrobotnych najczęściej występującą umiejętnością jest posiadanie prawa jazdy kat. B (28,83%). Również pracodawcy w ofertach najczęściej poszukiwali pracowników posiadających prawo jazdy kategorii B.

Pracodawcy nie zgłosili ofert pracy w wielkiej grupie zawodów „siły zbrojne”.

Przy obliczaniu odsetka ofert pracy wzięto pod uwagę wszystkie oferty pracy, które wpłynęły do Powiatowego Urzędu Pracy w Kościanie w 2018 roku w ramach danej wielkiej grupy zawodów oraz z internetu. Wykazano wszystkie uprawnienia i umiejętności na które wskazywali pracodawcy w ofertach pracy. Zweryfikowano również te uprawnienia i umiejętności osób bezrobotnych, które są poszukiwane na lokalnym rynku pracy.

Analiza strony popytowej rynku pracy pokazuje, że najbardziej pożądaną przez pracodawców umiejętnością w obrębie wielkiej grupy zawodów jaką są: „kierownicy” jest znajomość języka angielskiego (40,00%), w grupie „specjaliści” jest to biegła obsługa komputera z obsługą Internetu (11,34%) . W grupach „technicy i średni personel” oraz „pracownicy biurowi” pracodawcy uznali za istotną obsługę komputera oraz posiadanie prawa jazdy kat. B. W obrębie grupy „pracownicy usług i sprzedawcy” najczęściej występującą umiejętnością okazała się umiejętność dekorowania ozdób choinkowych (6,05%), jak również umiejętność obsługi kasy fiskalnej, posiadanie prawa jazdy kat. B oraz znajomość obsługi komputera. Natomiast w grupie „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” pracodawcy wskazywali na posiadanie prawa jazdy kat. B i T. W grupie „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” były to prawo jazdy kat. C i B oraz dobra znajomość języka niemieckiego. Natomiast w grupie „operatorzy i monterzy urządzeń” pracodawcy wskazali na konieczność posiadania prawa jazdy kat. B, prawa jazdy kat. C, prawa jazdy kat. C+E oraz książeczki sanitarno-epidemiologicznej. W grupie „pracownicy wykonujący prace pomocnicze” cechą pożądaną jest prawo jazdy kat. B, uprawnienia operatora wózka widłowego i książeczka sanitarno-epidemiologiczna.

IV. ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO.

IV.1. Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych.

Analiza rynku edukacyjnego sporządzona została w oparciu o liczbę uczniów ostatnich klas i absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. W głównej mierze ocena wyników rynku edukacyjnego ma posłużyć wskazaniu kierunków kształcenia osób bezrobotnych, a także struktury kształcenia zawodowego. Analiza uczniów ostatnich klas szkół gimnazjalnych ma przyczynić się do określenia potencjalnego zasobu siły roboczej wchodzącej na rynek pracy, natomiast analiza sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych powinna pozwolić na określenie, w jakim zakresie zdobyte podczas nauki kompetencje i wiedza uchronią absolwentów przed długotrwałym bezrobociem. Głównym źródłem informacji niezbędnym do przeprowadzenia analizy rynku edukacyjnego odnośnie liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych zawodów i specjalności są dane pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej MEN. Z kolei zasób danych niezbędnych do analizy sytuacji absolwentów na rynku pracy pochodzi z Systemu Informacji Oświatowej MEN oraz systemu Syriusz.

Miernikiem służącym do identyfikacji elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy jest wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów. Wskaźnik ten przyjmuje postać:

$$WBA_t^k = \frac{BA_t^k}{A_{t-1}^k} * 100$$

BA_t^k - liczba bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły – stan na koniec grudnia/maja

A_{t-1}^k - liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych/wyższych według elementarnych grup zawodów /kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) – stan za poprzedni rok szkolny.

Powyższy wskaźnik informuje nas, jaki odsetek absolwentów w grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły stanowią bezrobotni absolwenci. Miernik przyjmuje wartość od 0% (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów) do 100% (sytuacja, w której każdy absolwent jest zarejestrowany jako bezrobotny). Im niższe wartości przyjmuje wskaźnik, tym daną grupę zawodów/kierunek studiów/szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy.

Kolejnym miernikiem służącym określeniu rynku edukacyjnego jest wskaźnik frakcji absolwentów wśród bezrobotnych. Wskaźnik ten przyjmuje postać:

$$WAB_t^k = \frac{BA_t^k}{B_t^k} * 100$$

BA_t^k - liczba bezrobotnych absolwentów w elementarnej grupie zawodów k (kierunku kształcenia) - stan na koniec grudnia roku poprzedniego i maja danego roku

B_t^k - liczba bezrobotnych ogółem w grupie zawodów k (kierunku kształcenia) – stan na koniec grudnia roku poprzedzającego i maja danego roku.

Powyższy wskaźnik informuje nas, jaki odsetek bezrobotnych w grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły stanowią bezrobotni absolwenci. Miernik przyjmuje wartość od 0% (oznacza brak absolwentów wśród bezrobotnych) do 100% (sytuacja, w której każdy bezrobotny to bezrobotny absolwent). Im niższe wartości przyjmuje wskaźnik, tym dana grupa zawodów/kierunek nauki/szkoła pozwala łatwiej i szybciej znaleźć zatrudnienie na lokalnym rynku pracy.

Tabela nr 24. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych w 2018 roku.

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1211	Kierownicy do spraw finansowych	0
1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	0
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	0
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0
2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	0
2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	0
2166	Projektanci grafiki i multimediiów	0
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
2353	Lektorzy języków obcych	0
2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	0
2519	Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani	0
3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	0
3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	0
3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
3321	Agenci ubezpieczeniowi	0
3344	Sekretarze medyczni i pokrewni	0
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	0
4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	0
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	0
5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	0
5211	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	0
5312	Asystenci nauczycieli	0
6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	0

6122	Hodowcy drobiu	0
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0
7113	Robotnicy obróbki kamienia	0
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	0
7123	Tynkarze i pokrewni	0
7125	Szklarze	0
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	0
7212	Spawacze i pokrewni	0
7213	Blacharze	0
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	0
7317	Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów	0
7322	Drukarze	0
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0
8153	Operatorzy maszyn do szycia	0
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	0
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	0
9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	0
9122	Czyściciele pojazdów	0
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	0
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	0
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	0
9612	Sortowacze odpadów	0
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	0
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	0

Brak uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych w zawodach deficytowych wskazuje na możliwość pogłębienia się deficytu na rynku pracy, co przy utrzymującym się zapotrzebowaniu pracodawców na w/w zawody może oznaczać jeszcze większe trudności w obsadzeniu wolnych wakatów.

Tabela nr 25. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup, zawodów nadwyżkowych w 2018 roku.

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	0
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	0
2642	Dziennikarze	0
3114	Technicy elektronicy i pokrewni	0
3118	Kreślarze	0

3144	Technicy technologii żywności	0
3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	0
5120	Kucharze	0
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	0
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	0
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	0
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	0
9412	Pomoce kuchenne	0
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	0

Z powyższych danych wynika, iż wśród w/w zawodów nadwyżkowych aktualnie brak absolwentów. Wynika z tego, iż powyższa elementarna grupa zawodów nadwyżkowych nie wpłynie na podniesie stopy bezrobocia.

Tabela nr 26. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup, zawodów zrównoważonych w 2018 roku.

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
2619	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	0
3240	Technicy weterynarii	
4120	Sekretarki (ogólne)	
7115	Cieśle i stolarze budowlani	
8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	

Brak uczniów we wszystkich grupach zawodów nie wpłynie ani na deficyt (nie zostanie on uzupełniony przez przyszłych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych) oraz na nadwyżkę (nie nastąpi wzrost bezrobocia w danych zawodach).

IV.2. Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.

Analiza liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych stanowi informację na temat deficytu oraz nadwyżki na lokalnym rynku pracy, a w szczególności pokazuje, czy w najbliższym czasie deficyt bądź nadwyżka zwiększy się czy też ulegnie redukcji. Poniżej znajduje się tabela z wykazem liczby absolwentów

oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2018 roku.

Tabela nr 27. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2018.

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	239	62	8	5	3,35%	2,09%
szkoła przysposabiająca do pracy	7	0	0	0		
technikum	104	69	6	6	5,77%	5,77%
liceum ogólnokształcące	410	0	5	1	1,22%	0,24%
liceum profilowane			0	0		
liceum uzupełniające			0	0		
szkoła policealna	100	21	1	2	1,00%	2,00%

W roku poprzedzającym rok sprawozdawczy według stanu na koniec grudnia najwyższy odsetek bezrobotnych wśród absolwentów występował w technikum – 5,77 % oraz zasadniczych szkołach zawodowych 3,35 %. W przypadku bezrobotnych absolwentów liceów ogólnokształcących oraz szkół policealnych ich udział wynosił odpowiednio 1,22 % i 1 %. Nie stwierdzono bezrobotnych absolwentów szkół przysposabiających do pracy.

Tabela nr 28. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2018 (cd.)

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	235	57	15	6,38%

szkoła przysposabiająca do pracy	8		0	
technikum	124	79	7	5,65%
liceum ogólnokształcące	369		8	2,17%
liceum profilowane			0	
liceum uzupełniające			0	
szkoła policealna	54	12	1	1,85%

* liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe

Najwyższy odsetek bezrobotnych absolwentów w roku sprawozdawczym według stanu na koniec grudnia występował w zasadniczych szkołach zawodowych 6,38 %. Nie stwierdzono natomiast bezrobotnych absolwentów szkół przysposabiających do pracy. Analiza danych wykazała, że najczęściej w urzędzie pracy rejestrowali się absolwenci zasadniczych szkół zawodowych oraz techników. Ponadto w roku sprawozdawczym odsetek bezrobotnych absolwentów znacząco wzrósł (z 20 do 31 osób). Niski wskaźnik absolwentów liceów, technikum prawdopodobnie jest spowodowany kontynuowaniem nauki.

ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE

Powiat kościański
INFORMACJA SYGNALNA
I PÓŁROCZE 2018 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna		
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych		
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni		
		Robotnicy obróbki kamienia		
		Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna		
		Blacharze		
		Drukarze		
		Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)		
		Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi		
		Lektorzy języków obcych		
		Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów		
		Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna		
		Kierownicy do spraw finansowych		
		Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym		
		Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych		
		Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni		
		Pracownicy świadczący usługi na ulicach		
		Sortowacze odpadów		
		Czyściciele pojazdów		
		Hodowcy drobiu		
		Kasjerzy bankowi i pokrewni		
		Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)		
		Sekretarze medyczni i pokrewni		
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej		
		Asystenci nauczycieli		
		Projektanci grafiki i multimediów		
		Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów		
		Sprzedawcy na targowiskach i bazarach		
		Technicy elektrycy		
		zawód deficytowy	zawód deficytowy	Spawacze i pokrewni
				Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków
				Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych
				Inżynierowie inżynierii środowiska
				Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
				Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych
				Operatorzy maszyn do szycia
				Tynkarze i pokrewni
Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości				
Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni				
Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)				
Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani				
Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy				
Inżynierowie chemicy i pokrewni				
Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani				
Asystenci dentystyczni				
Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni				
Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni				
Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni				
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości		

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Kelnerzy
		Gospodarze budynków
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Hydraulicy i monterzy rurociągów
		Murarze i pokrewni
		Konstruktorzy i krojczowie odzieży
	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Chemicy
Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany		

*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.

**ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE
w Powiat kościański
INFORMACJA SYGNALNA 2018 R.**

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna		
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani		
		Drukarze		
		Blacharze		
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży		
		Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)		
		Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi		
		Lektorzy języków obcych		
		Kierownicy do spraw finansowych		
		Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów		
		Robotnicy obróbki kamienia		
		Agenci ubezpieczeniowi		
		Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym		
		Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni		
		Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani		
		Pracownicy świadczący usługi na ulicach		
		Asystenci nauczycieli		
		Sortowacze odpadów		
		Czyszciciele pojazdów		
		Kasjerzy bankowi i pokrewni		
		Projektanci grafiki i multimediiów		
		Hodowcy drobiu		
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej		
		Sekretarze medyczni i pokrewni		
		Gońcy, bagażowi i pokrewni		
		Pomoce domowe i sprzątaczk		
		Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży		
		Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów		
		Sprzedawcy na targowiskach i bazarach		
		zawód deficytowy	zawód deficytowy	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków
				Spawacze i pokrewni
				Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych
				Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
				Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe				
Inżynierowie inżynierii środowiska				
Tynkarze i pokrewni				
Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi				
Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste				
Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych				
Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni				
Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni				
Operatorzy maszyn do szycia				
Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy				
Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani				
Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów				
Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni				
Szklarze				
Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych				
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani		
		Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt		

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Ręczni pakowacze i znakowacze
		Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani
		Technicy weterynarii
		Sekretarki (ogólne)
		Cieśle i stolarze budowlani
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Technicy technologii żywności
		Technicy elektroniki i pokrewni
		Nauczyciele szkół specjalnych
		Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
		Konstruktorzy i krojczowie odzieży
		Kucharze
		Piekarze, cukiernicy i pokrewni
		Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pomoce kuchenne
		Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych
		Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp
		Kreślarze
		Dziennikarze

*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.

SPIS TABEL

Tabela nr 1. Mierniki stosowane w monitoringu do określenia deficytu bądź nadwyżki.	5
Tabela nr 2. Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	7
Tabela nr 3. Stopa bezrobocia.	7
Tabela nr 4. Struktura bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych - stan na koniec grudnia w latach 2017 i 2018.	8
Tabela nr 5. Oferty pracy wg wielkich grup zawodów.	9
Tabela nr 6. Zawody, w których zgłaszano największe zapotrzebowanie na pracowników w 2018 roku.....	10
Tabela nr 7. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych według stanu na koniec 2018 roku jest największa.	11
Tabela nr 8. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia był najwyższy w 2018 roku.	12
Tabela nr 9. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najwyższy w 2018 roku.....	13
Tabela nr 10. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najniższy w 2018 roku.....	14
Tabela nr 11. Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy w 2018 roku.	15
Tabela nr 12. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2018 roku.	17
Tabela nr 13. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2018 roku.	19
Tabela nr 14. Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2018 roku.	20
Tabela nr 15. Oferty pracy wg umiejętności i uprawnień w 2018 roku w wielkiej grupie zawodów - „kierownicy”.....	21
Tabela nr 16. Oferty pracy wg umiejętności i uprawnień w 2018 roku w wielkiej grupie zawodów - „specjaliści”.....	22
Tabela nr 17. Oferty pracy wg umiejętności i uprawnień w 2018 roku w wielkiej grupie zawodów - „technicy i inny średni personel”.....	22
Tabela nr 18. Oferty pracy wg umiejętności i uprawnień w 2018 roku w wielkiej grupie zawodów - „pracownicy biurowi”.....	23
Tabela nr 19. Oferty pracy wg umiejętności i uprawnień w 2018 roku w wielkiej grupie zawodów - „pracownicy usług i sprzedawcy”.....	24
Tabela nr 20. Oferty pracy wg umiejętności i uprawnień w 2018 roku w wielkiej grupie zawodów - „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy”.....	25
Tabela nr 21. Oferty pracy wg umiejętności i uprawnień w 2018 roku w wielkiej grupie zawodów - „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”.....	25
Tabela nr 22. Oferty pracy wg umiejętności i uprawnień w 2018 roku w wielkiej grupie zawodów - „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”.....	26
Tabela nr 23. Oferty pracy wg umiejętności i uprawnień w 2018 roku w wielkiej grupie zawodów - „pracownicy wykonujący prace pomocnicze”.....	26
Tabela nr 24. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych w 2018 roku.	29
Tabela nr 25. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup, zawodów nadwyżkowych w 2018 roku.	30
Tabela nr 26. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup, zawodów zrównoważonych w 2018 roku.	31
Tabela nr 28. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2018 (cd.)	32

SPIS WYKRESÓW

Wykres nr 1. Stopa bezrobocia na terenie powiatu kościańskiego w latach 2016 - 2018..... 8